

traktaterne hører Danmark til de mest begunstigede Stater. Jeg vil ogsaa mene, at denne Regering maaske har personlige Betingelser for at kunne føre en saadan Forhandling fremfor mange andre. Vi har nylig set, at flere af dens Medlemmer har modtaget det tyske Riges højeste Insignier. Det kan jo være Tegn udelukkende paa en personlig Hyldest, men det kan ogsaa tænkes, at en Del af denne Hyldest gælder det Land, hvis Repræsentanter de i Øjeblikket er. Jeg vil altsaa saa alvorligt, som jeg evner det, lægge den højtærede Regering paa Sinde at tage sig af denne Opgave, for hvilken den har gode Betingelser, og vi maa saa haabe, at den her vil vise, hvad den evner.

Da jeg nu er begyndt at beskæftige mig med udenlandske Forhold, kunde jeg ønske at anstille enkelte Sammenligninger med Nabolande. Fra gammel Tid er dette jo blevet anset for formaalstjenligt. I sin Tid havde vi et Parti, der kaldte sig Europæere, og som netop havde til Opgave at vende Blikket udad. Slet ikke forkasteligt. Det lykkedes imidlertid væsentligt paa det litterære Omraade, kun i mindre Grad paa det politiske. Jeg mener, at det stadig og maaske nu mere end nogen Sinde er aktuelt at anstille enkelte Sammenligninger med vore Nabolande. Jeg skal der tillade mig at nævne nogle faa Ting.

Der er for det første det evig gamle og evig unge Spørgsmaal om Militæruddgifterne, nu koncentreret i Afrustningen; det er jo af Regeringen bebudet, at Lovforslag i saa Henseende vil komme igen. Vi havde i sin Tid her i Landet forholdsvis store Militæruddgifter, de udgjorde mellem en Fjerdedel og en Trediedel af Statens Budget. Den Gang stod alle Venstres forskellige Afskygninger sammen i Kravet om en Nedgang, og det er lykkedes i saa fremragende Grad, at de militære Udgifter nu kun er en Ottendedel af Statens Budget. Derved er vi foreløbig standset, til vi ser, hvad Verden bringer. Det radikale Parti er imidlertid gaaet videre og staar nu sammen med Socialdemokratiet om en Slags Afrustningsforslag.

Danmark gik efter Verdenskrigen i Spidsen for Nedsættelserne af de militære Udgifter under Ministeriet Neergaards Ledelse. De nordiske Lande er nu begyndt at følge efter. Sverige har saaledes etableret et Forsvar til en aarlig Udgift af 107 Millioner svenske Kroner. Det Forslag har ogsaa det svenske Socialdemokrati billiget, det er endogsaa gennemført under en socialistisk Regerings Ledelse. Det

svenske Socialdemokrati har under Brantings Førerskab paa dette Omraade stillet sig helt anderledes, ja, ligefrem modsat af, hvad der har været Tilfældet her. Hvis man vil spørge virkelig sagkyndige Militære om, hvilke Lande i Norden der har den mest udsatte militærpolitiske Stilling, vil jeg antage, man vil svare Finland og Danmark, og vi har da ogsaa set, at svenske Statsmænd har udtalt, at hvis vi afruster, maa de have forøgede militære Byrder. Sverige ligger utvivlsomt mere dækket end baade Finland og Danmark.

Og gaar vi til Finland, hvis Indbygger-tal er et lignende som Danmarks, men hvis hele Statsøkonomi har maattet nyskabes og er under Nyskabelse, ser vi, at den finske Stat har oprettet et stærkt Militærvæsen. De har en fast Hær paa 3 Divisioner og 2 Brigader foruden en Del Specialafdelinger, og de har yderligere et frivilligt Værn paa 90 000 Mand, et frivilligt Værn, som faar en meget betydelig Statsunderstøttelse. Derfor har de militært organiserede Grænseafdelinger. I alt giver Finland til Hær og Flaade trods dette forholdsvis meget billige Forsvar 663 Millioner finske Mark i indværende Aar. Efter dette er vor Udfoldelse baade med Hensyn til Troppemasse og ogsaa finansielt af en beskednere Karakter.

Nu vil man hævde, at det, der er sket i Locarno, skulde have forandret Danmarks militærpolitiske Stilling. Jeg tror det neppe. Jeg tror, Østersøen herved vil faa en forøget Betydning som Gennemgangsled. Danmarks Stilling er ikke blevet mindre udsat end før. Vi kan sikkert, naar vi paa det militære Omraade vil sammenligne os med andre nordiske Stater, nærmest sammenligne os med Finland. Ogsaa paa dette Omraade hedder det: Hjælp til Selvhjælp; det Land, der vil værne sin Neutralitet, kan vente Sympati og Hjælp, og vi maa da overfor Fremtiden og yderligere Nedrustning efter mine Anskuelser vende Blikket ud mod Europa og vente paa, hvad der kan komme frem fra Folkeforbundet i Retning af Nedrustning.

Vi har set den høje Regering fremlægge paa enkelte Omraader Forslag, der betyder stærkt forøgede Udgifter, til Trods for at man ikke har Pengene til disse Udgifter. Det gælder en Forøgelse af Aldersrenten, og det gælder Understøttelse til Enkers og Enkemænds Børn. Disse Forslag mentes, saaledes som de blev forelagt i Fjor, at have en finansiell Rækkevidde af 30 Mill. Kr. om Aaret udover, hvad vi nu giver ud paa disse Omraader. Imidlertid blev der sluttet et Forlig mellem de Radikale og Socialdemokraterne angaaende Aldersrenten, og saa-